

‘Ik tel nog mee, dat is *fijn*’

Het was een bewogen jaar voor André van Duin, met ziekte en succes. En een indrukwekkende speech tijdens de Dodenherdenking op de Dam. Het vloaide voort uit de ‘serieuze André van Duin’ die Nederland de afgelopen jaren leerde kennen. ‘Ik hoefde er weinig voor te doen, behalve mezelf te zijn.’

TEKST: BRAM DE GRAAF, BEELD: ROLAND J. REINDERS, VISAGIE: MONIQUE VISSER

In zijn indrukwekkende grachtenpand in Amsterdam geniet André van Duin van een espresso. In het vertrek staat een echte café-bar, aan de muren hangen foto’s en relikwieën uit zijn succesvolle leven. Hij heeft een weekje rust, zegt hij. “Volgende week moet ik weer het bootje op.” Hij doelt op opnamen voor *Denkend aan Holland*. Al die programma’s, hij doet er tegenwoordig zo veel. Wie had een aantal jaren geleden verwacht dat hij ook succesvol zou worden als presentator en daarvoor zelfs een prijs zou winnen? Hij niet.

U heeft een bewogen jaar achter de rug. Het begon in het ziekenhuis omdat er darmkanker bij u was ontdekt en eindigde met een Televizier-Ster. Hoe kijkt u terug op 2021?

“Met die ziekte is het goed afgelopen. Ik schrok niet heel erg van het bericht. Vorig jaar overleed mijn partner Martin aan botkanker, dus ik kende het traject en het ziekenhuis. Martin had vanaf het begin uitzaaiingen, in mijn geval was er een poliep in de darmen geconstateerd, die ze operatief konden verwijderen. Na drie dagen was ik weer op de been.”

En wat betekent de Televizier-Ster voor u?

“Ach, een publieksprijs is altijd leuk. Ik ben er trots op. Maar Chantal Janzen heeft er al zes.”

Iedereen was ook vol lof over uw speech tijdens de Dodenherdenking op de Dam. Was dat uw spannendste tv-optreden ooit?

“Ik was best nerveus. Het was zo anders dan ik gewend was. Het zou koud en regenachtig worden, dus ik had een elektrisch verwarmd vestje aan. Ik had mijn papiertjes geplastificeerd, anders zouden bij een bui mijn lettertjes weglopen. Dat kon natuurlijk niet in een live-uitzending met tien miljoen kijkers. Ik heb Gerdi Verbeet van het Nationaal Comité 4 en 5 mei nog gevraagd of het niet op een andere dag kon. Maar nee, haha. Toen ze me vroeg was ik uiteraard vereerd. Meteen kwamen er reacties als: ‘Nu kunnen we daar ook wel Pipo de Clown neerzetten.’ Maar mensen stuurden me ook boeken over de oorlog, met suggesties waarover het zou moeten gaan. Iemand wilde me zelfs meenemen naar Auschwitz. Iedereen leek er drukker mee bezig dan ikzelf. Een maand

vóór 4 mei ging ik pas nadenken over wat ik zou zeggen. Ik wilde iets vertellen over mijn vader, die als dwangarbeider in Duitsland zat en daarover nooit sprak. Over het homomonument, over vrijheid. Het sloot mooi op elkaar aan. Na de minuut stilte om 20.00 uur moest het gebeuren. Rustig praten, serieus kijken. Het ging niet slecht.”

Dat is een understatement.

“Na afloop zette ik mijn telefoon weer aan en die ontplofte. Zo veel reacties! Premier Rutte had meteen geappt, ook burgemeester Halsema. De kranten waren lovend, op televisie werd de speech woord voor woord geanalyseerd. ‘Hij zei dat, maar bedoelde dat’, dat soort praat. Alsof ik maandenlang elk woord had gewogen, haha. Nee, dus. De homogemeenschap droeg me op een schild rond, dat vond ik wel mooi.”

Met de speech werd u hun voortrekker, terwijl u die rol juist altijd had afgehouden.

“Maar ik ben mijn hele leven al een voortrekker! Gewoon door het leven te leiden zoals ik doe. Ik heb nooit een geheim gemaakt van mijn homoseksua- >

*'Ik wilde geen trieste oude clown worden
die een beetje grappig probeert te blijven'*

Boom versieren, kaarten versturen

Koop nu je decemberzegels

liteit. Ik ben 24 uur per dag homo, ik kan dat niet uitzetten. Met mijn partners verscheen ik altijd in het openbaar. Maar ik hoef niet zo nodig op een boot te hossen tijdens Gay Pride. Dit was een mooie gelegenheid om het homomonument onder de aandacht te brengen, omdat het voor mij het ultieme teken van de vrijheid is waarin we in Nederland leven.”

Het vloeiende voort uit de ‘serieuze André van Duin’ die Nederland de afgelopen jaren leerde kennen. Was die carrièreswitch een weloverwogen besluit?

“Ik wilde geen trieste oude clown worden die een beetje grappig probeert te blijven en over wie mensen zouden zeggen: ‘Vroeger was hij wel leuk.’ Toen kwam Omroep MAX met het idee om mij tijdelijk Martine Bijl te laten vervangen in *Heel Holland bakt*. Van het een kwam het ander en het werd een succes. En ik hoefde er weinig voor te doen, behalve mezelf te zijn. Dat beviel me veel beter dan wat ik ooit had gedaan.”

Legde het veel druk op u om altijd mensen aan het lachen te moeten maken?

“Het is vooral veel werk. Je moet alles schrijven, repeteren. Die druk is er niet meer. Mensen vinden het gewoon leuk dat je er bent. Dat is het krediet dat ik de afgelopen vijftig jaar als komiek heb opgebouwd. Ik heb toen gezaaid en ben nu aan het oogsten. Door actief te zijn blijf ik jong en tel ik nog mee. Dat is fijn.”

Waar kwam die drang om mensen aan het lachen te maken vandaan?

“Geen idee. Er zaten geen komieken in mijn familie, maar ik wist al jong dat ik conferencier wilde worden. Ik werd altijd gevraagd voor sketches op school. Terwijl andere kinderen op straat knikkerden, zat ik aan de radio gekluisterd

PASPOORT

NAAM: Adrianus Marinus Kyvon

GEBORTE DATUM: 20 februari 1947 in Rotterdam

OPLEIDING: Ambachtsschool (opleiding machinebankwerker)

PRIVÉ: woont in Amsterdam

CARRIÈRE: Nadat hij in 1964 de talentenjacht *Nieuwe oogst* won, maakte hij Nederland vijf decennia aan het lachen als komiek in revues, op televisie en radio (o.a. *Dik Voormekaar Show*), in films (o.a. *Joep Melen*) en als zanger (o.a. ‘Willempie’). Hij gooide in 2015 het roer om en timmert sindsdien aan de weg als serieus acteur (o.a. *Het geheime dagboek van Hendrik Groen*) en presentator (o.a. *Heel Holland bakt*, *Denkend aan Holland*).

voor *Koek en ei* en *De showboat* met Tom Manders. Die deed ik dan na. Op de jaarlijkse feestavond van mijn vaders werk in de Rotterdamse Rivierhallen traden de coryfeeën van die tijd op, zoals Johnny Kraaykamp. Dat wilde ik ook. Nadat ik de talentenjacht *Nieuwe oogst* won, is het een beetje uit de hand gelopen. Ik had dagelijks meerdere schnabbels.”

U stond zelfs in het voorprogramma van The Rolling Stones in het Kurhaus, waarna de zaal werd afgebroken.

“Dat was niet mijn schuld, hoor. Al was mijn rock-'n-rollact best succesvol. Maar ik heb de Stones niet gezien. Zij hadden maar één schnabbel die dag, ik had er meer, hè. Ik heb mijn spullen ingepakt en ben vertrokken. Pas de volgende morgen hoorde ik wat er was gebeurd.”

U bent dus niet bevriend geraakt met Mick Jagger, maar andere beroemdheden zoals Mark Rutte appen u.

“Na Martins overlijden kreeg ik een prachtige condoleancebrief van hem. Sindsdien appen we weleens. Zie ik hem op tv tijdens een debat op z'n telefoontje zitten, dan stuur ik een grappig berichtje en zie ik hem lachen.”

Uw ouders zullen trots op u zijn geweest. Hebben ze nog veel meekregen van uw netwerk en het succes?

“Deels. Mijn vader is 67 geworden, mijn moeder 73. Ik heb haar karakter: doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg. Ze vond het heel normaal wat er gebeurde. ‘Natuurlijk is die jongen grappig, dat weet ik al lang.’ Mijn vader genoot meer, die had altijd foto's van mij bij zich en zei tegen iedereen: ‘Dit is mijn zoon!’ Het zou wel leuk zijn geweest als ze me nu zouden zien: ‘Onze André op 4 mei op de Dam’. Ze zouden niet weten wat ze meemaakten. ‘Dat hij dat allemaal heeft bereikt!’”